

Verzoek tot consequenter volgen van Waardigheid en trots en van advies IBMG

Door deze twee meest relevante rapporten die ten dienste staan van de wetwijziging, lopen twee grote lijnen.

- Ten eerste het tweede uitgangspunt van "Waardigheid en trots":

'... het centraal stellen van de relatie tussen de cliënt en zijn naasten en professional. Dit vergt een fundamentele verschuiving van perspectief en een versterking van de invloed van cliënten en professionals, alle andere partijen zijn daar dienend aan.'

- Ten tweede de titel van het advies van IBMG:

'Gevarieerde medezeggenschap in zorginstellingen en bij zorgverzekeraars' met ondertitel 'Een pleidooi voor het koesteren van veelzijdigheid'.

Vanuit deze twee principes is het voorstel tot aanscherping van de wet Wmcz wel een goede aanzet, maar biedt naar verdere ontwikkeling daarvan toch te weinig mogelijkheden.

- Als je werkelijk ervan uitgaat dat 'alle partijen' dienend horen te zijn aan cliënt en medewerker dan geldt dat zeker voor een Raad van Bestuur (en Raad van Toezicht).

- Het geldt eveneens zeker voor het algemeen beleid over wonen, zorg en welzijn van en voor de cliënt van waaruit beleid doorgetrokken wordt naar de dagelijkse praktijk van de cliënt.

Deze twee punten vind ik te weinig vertaald in het wetsontwerp.

Als je werkelijk meer variatie wilt toestaan dan verplicht je de bestuurder het toestaan van meer mogelijkheid tot die gevarieerde medezeggenschap. Dat kan door middel van het vastleggen in de medezeggenschapsregeling van meer zaken, zoals voorbereidingsprocessen aangaande algemeen beleid over wonen, zorg en welzijn, benoeming en ontslag van lid/leden Raad van Bestuur, toestaan van experimenten ter verdere verruiming van medezeggenschap.

Met bovenstaande toevoegingen in de wet komt een belangrijk element in totstandkoming van besluiten beter uit de verf: het streven naar consensus.

Door het eerder betrekken van de cliëntenraad als vertegenwoordiger van de cliënten bij besluitvorming, wordt de samenwerking om te komen tot goede besluiten veel intensiever dan alleen maar 'verdedigende' en 'aanvallende' argumentatie op een al ingenomen standpunt, zoals dat op dat moment tenminste soms gevoeld wordt na een voorgenomen besluit. Het dwingt zo meer tot het samen zoeken naar consensus, een cruciaal begrip in onze besluitvormingscultuur dat node ontbreekt in dit wetsvoorstel. Het maakt besluiten en uitvoering daarvan beter en leidt minder tot meningsverschillen en conflicten waar een vertrouwenscommissie bij aan te pas moet komen.

Tot slot pleit ik in dezelfde geest voor mogelijkheid tot initiatiefvoorstellen vanuit gezamenlijk overleg van vertegenwoordigers van (Centrale) Cliëntenraad, Ondernemingsraad, Vrijwilligersraad, Raad van Toezicht (een orgaan dat wij reeds inclusief RvB experimenteel kennen).

Met vanzelfsprekend de nodige beperkingen omkleed kan dat het alleen maar 'lijdend' reageren op besluitvoornemens in beperkte mate opheffen. De grens tussen zeggenschap en medezeggenschap is dan altijd nog aanwezig omdat de bestuurder de laatste stem heeft.

Johan Ebberink

Voorzitter van een lokale cliëntenraad en lid centrale cliëntenraad